

Przedmiotowe Zasady Oceniania z przedmiotu podstawy przedsiębiorczości, Kompetencje społeczne i organizacja pracy zespołów, Kompetencje personalne i społeczne dla uczniów technikum i szkoły branżowej Zespołu Szkół Technicznych „Mechanik” w Jeleniej Górze

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z PRZEDMIOTU MA NA CELU WSPIERANIE ROZWOJU INTELEKTUALNEGO I OSOBOWOŚCIOWEGO UCZNIĄ

1. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów).
2. Tryb zapoznania uczniów z Przedmiotowym Systemem Oceniania z technikum i szkoły branżowej Zespołu Szkół Technicznych „Mechanik”
Na początku każdego roku szkolnego nauczyciel informuje ucznia o:
 - wymaganiach niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z przedmiotu, wynikających z realizowanego programu nauczania, zawartych w niniejszym PSO,
 - sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów,
 - warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana **rocznej** oceny klasyfikacyjnej przedmiotu,
 - fakt zapoznania uczniów, w czasie pierwszych lekcji organizacyjnych, z Przedmiotowym Systemem Oceniania z przedmiotu dla uczniów technikum Zespołu Szkół Technicznych „Mechanik”.
3. Na prośbę ucznia, lub jego rodziców (prawnych opiekunów), nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę.
4. Na ocenę osiągnięć ucznia nie ma wpływu jego zachowanie, wygląd, światopogląd i wcześniejsze osiągnięcia szkolne.
5. Nauczyciel w trakcie semestru nie może zmieniać zasad oceniania oraz wymagań programowych ustalonych na początku semestru nauczania. Zmiana wymagań może nastąpić z początkiem następnego semestru/roku szkolnego.
6. Na lekcjach ocenie podlegają następujące obszary aktywności uczniów:
 - umiejętność swobodnego formułowania zdań,
 - prowadzenie rozumowań,
 - kształtowanie języka charakterystycznego dla przedmiotu,
 - rozwiązywanie problemów,
 - poprawność posługiwania się pojęciami (ze zrozumieniem),
 - rzeczowość wypowiedzi,
 - stosowanie wiedzy przedmiotowej w sytuacjach praktycznych,
 - aktywność na lekcji
 - praca w grupach.
 - wkład pracy ucznia,
 - sposób prowadzenia zeszytu.Ocenianiu bieżącemu podlega aktywność ucznia na lekcji przejawiająca się gotowością do udziału w zajęciach:
 - uczestnictwo w dyskusji
 - stawianie pytań
 - udzielanie odpowiedzi na pytanie
 - formułowanie problemów do dyskusji

- wyciąganie i formułowanie wniosków
- wyrażanie własnych poglądów
- argumentowanie swoich przekonań
- posługiwanie się podręcznikiem
- posługiwanie się aktami prawnymi
- posługiwanie się wydawnictwami encyklopedycznymi i literaturą popularno-naukową
- posługiwanie się prasą i innymi środkami masowego przekazu

7. Sprawdzanie osiągnięć uczniów odbywa się poprzez następujące formy aktywności:

a. Wypowiedzi pisemne w formie:

- pisemne prace klasowe (sprawdzian 1 – 2 godz.):
 - pisemne prace klasowe zapowiadane są **tydzień wcześniej** i odnotowane w dzienniku lekcyjnym danej klasy z kolejnym numerem,
 - sprawdzoną i ocenioną pracę pisemną uczeń otrzymuje do wglądu najpóźniej po upływie dwóch tygodni od daty pisania pracy, w sytuacjach losowych termin oddania prac może być wydłużony ,
 - sprawdzoną pracę klasową nauczyciel omawia z uczniami – podaje kryteria oceniania i wyniki pracy ; fakt ten odnotowuje w dzienniku lekcyjnym,
 - prace pisemne przechowywane są w szkole do końca roku szkolnego,
 - poprawa pracy klasowej jest dobrowolna i następuje tylko wtedy, gdy uczeń otrzymał ocenę **niedostateczną**; uczeń pisze ją tylko raz, w terminie nie później niż 2 tygodnie od oddania prac ,
 - w przypadku niepisania przez ucznia pracy klasowej (usprawiedliwiona nieobecność w szkole) lub gdy uczeń w uzasadnionym przypadku został zwolniony przez nauczyciela z pisania pracy, uczeń ma obowiązek zaliczenia danej partii materiału w formie pisemnej lub ustnej (umowa z nauczycielem) w ciągu dwóch tygodni od daty pisania przez klasę danej pracy klasowej, niewypełnienie tego obowiązku jest równoznaczne ze wstawieniem oceny niedostatecznej bieżącej .
 - nieobecność nieusprawiedliwiona w czasie pisania pracy klasowej powoduje wystawienie oceny niedostatecznej z danej pracy ,
 - w wyjątkowych sytuacjach losowych termin zaliczenia pracy przez ucznia, po wcześniejszym uzgodnieniu, może być przez nauczyciela przesunięty.

W razie przełożenia sprawdzianu na prośbę uczniów, w uzasadnionych przez nich okolicznościach, termin pisania sprawdzianu przypada na kolejnej lekcji.

- **sprawdziany krótkie tzw. kartkówki (10 – 20 min.):**
 - mogą obejmować materiał maksymalnie 3 ostatnich lekcji, mogą być przeprowadzane bez uprzedzenia. Sprawdzone i ocenione prace uczniowie otrzymują najpóźniej po upływie dwóch tygodni od daty pisania sprawdzianu. Kartkówki nie podlegają poprawie (żadne oceny, także niedostateczne) i nie są zaliczane przez ucznia w przypadku niepisania ,
- **prace długoterminowe**
- **prace projektowe**
- **prace domowe**
 - uczeń może raz w semestrze zapomnieć odrobić pracę domową, nieodrobienie pracy domowej powinno być zgłoszone nauczycielowi przed lekcją, uczeń ma obowiązek uzupełnienia pracy domowej i przedstawienia jej na najbliższych zajęciach,
 - niedopełnienie tego obowiązku równać się będzie wystawieniu oceny niedostatecznej bieżącej.

b. Wypowiedzi ustne ucznia na lekcjach bieżących, powtórzeniowych i syntetyzujących, sprawdzające wiedzę i umiejętności w zakresie rozumienia, wnioskowania,

porównywania, dostrzegania.

- uczeń może być zapytany przez nauczyciela z trzech ostatnich lekcji tzn. ma obowiązek być przygotowanym do wypowiedzi ustnej z trzech ostatnich lekcji na każdą lekcję bez względu na liczbę godzin przedmiotu tygodniowo.

c. Praca w grupach.

d. Aktywność.

- na lekcjach podstaw przedsiębiorczości aktywność uczniów będzie oceniana w formie plusów („+”) , minusów („-”) i ocen cząstkowych
 - dwa plusy – dostateczny (3)
 - trzy plusy – dobry (4)
 - cztery plusy – dobry plus (4+)
 - pięć plusów – bardzo dobry (5)
 - trzy minusy – niedostateczny (1)

e. Wkład pracy ucznia.

f. Znajomość i umiejętność posługiwania się aktami prawnymi.

g. Przygotowanie do lekcji:

- uczeń ma prawo zgłosić przed lekcją nieprzygotowanie do zajęć (nie dotyczy to prac klasowych, lekcji powtórzeniowych oraz zajęć, na których wystawiana jest ocena śródroczna/końcowa klasyfikacyjna) uwzględniając tygodniową liczbę godzin przeznaczoną na realizację danego przedmiotu:

- 1) jedno nieprzygotowanie w semestrze w przypadku realizacji przedmiotu w ciągu 1 – 2 godzin w tygodniu;
- 2) dwa nieprzygotowania w semestrze w przypadku realizacji przedmiotu w ciągu 3 i więcej godzin w tygodniu.

Nauczyciel zaznacza zgłoszone nieprzygotowanie w dzienniku znakiem „np”.

h. Aktywność poza lekcjami danego przedmiotu.

8. Ustala się następującą hierarchię ocen z przedmiotu:

- 1. sprawdziany godzinne,
- 2. odpowiedź ucznia i ćwiczenia praktyczne (np. wypełnianie druków urzędowych),
- 3. kartkówki,
- 4. aktywność,
- 5. praca w grupach,
- 6. praca domowa, inne prace wykonywane w domu.

9 W dzienniku elektronicznym stosuje się ujednolicone skróty zgodne z WSO:

10. Inne postanowienia:

1. W wyjątkowych sytuacjach losowych uczeń może być zwolniony z pisania pracy klasowej, sprawdzianu lub z odpowiedzi ustnej decyzję podejmuje nauczyciel na prośbę ucznia lub jego rodzica (prawnego opiekuna) .
2. Jeżeli w czasie sprawdzianu lub odpowiedzi ustnej uczeń korzysta z tzw. ściągki lub podpowiedzi, a zostanie to stwierdzone przez nauczyciela (np. znalezienie ściągki u ucznia), uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną , bez możliwości poprawy tej oceny.
3. Obowiązkowo na każdej lekcji uczeń musi posiadać zeszyt przedmiotowy. W razie jego braku nauczyciel może wstawić ocenę niedostateczną bieżącą.
4. Ocena roczna klasyfikacyjna uwzględnia osiągnięcia ucznia z obu semestrów .

11. Na lekcjach stosowana jest następująca skala ocen klasyfikacyjnych śródrocznych i rocznych:

- stopień celujący – 6 cel
- stopień bardzo dobry – 5 bdb
- stopień dobry – 4 db
- stopień dostateczny – 3 dst
- stopień dopuszczający – 2 dop
- stopień niedostateczny – 1 ndst

Oceny bieżące wystawiane są z plusami i minusami .

12. Ustala się następujący sposób sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

Pisemne prace klasowe	Sprawdziany krótkie
liceum	liceum
lub 91 % plus zadanie na ocenę celującą	
99 % - 100 % - cel	
91 % – 98 % - bdb	95 – 100 % - bdb/cel
76 % – 90 % - db	71 – 94 % - db
51 % – 75 % - dst	51 – 70 % - dst
41 % – 50 % - dop	35 – 50 % - dop
0 % – 40 % - ndst	0 – 34 % - ndst

Powyższy sposób sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów może ulec zmianie w zależności od stopnia trudności realizowanych treści nauczania. Dopuszcza się obniżenie skali oceniania w przypadku uczniów posiadających orzeczenie lub opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Dopuszcza się stosowanie ocen z plusami (+) i minusami (-).

13. Standardy oceniania wypowiedzi ustnych:

niedostateczny (1) otrzymuje uczeń, który:

- nie udziela odpowiedzi na pytania postawione przez nauczyciela, nawet przy jego pomocy

dopuszczający (2) otrzymuje uczeń, który:

- udziela odpowiedzi na pytania i wykazuje podstawowe umiejętności o niewielkim stopniu trudności przy pomocy nauczyciela

dostateczny (3) otrzymuje uczeń, który:

- zna i rozumie podstawowe pojęcia,
- tylko częściowo wykazuje się samodzielnością

dobry (4) otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania podstawowe i dodatkowo:
- potrafi samodzielnie rozwiązywać problemy,
- prawidłowo formułuje wnioski,

bardzo dobry (5) otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania podstawowe i dodatkowo:
- samodzielnie udziela odpowiedzi na wszystkie postawione pytania,
- zdobytą wiedzę potrafi stosować w nowych sytuacjach,
- rozwiązuje samodzielnie zadania problemowe

celujący (6) otrzymuje uczeń, który :

- spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą i dodatkowo :
- wyraża własne zdanie, poglądy, popiera je właściwą i logiczną argumentacją
- wykazuje się wiedzą z innych źródeł niż podręcznik

14. Warunki i tryb uzyskiwania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej:

- Na 20 dni przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej nauczyciel zobowiązany jest wpisać do dziennika i poinformować ucznia o przewidywanych dla niego ocenach klasyfikacyjnych z przedmiotu.
- W ciągu wyżej wymienionego miesiąca uczeń ma prawo wystąpić do nauczyciela przedmiotu w formie pisemnej (wniosek z uzasadnieniem) o uzyskanie wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna, pod warunkiem, że oceny bieżące, zgodnie z przyjętą w niniejszym PSO hierarchią ocen, i ocena śródroczna, uzasadniają możliwość uzyskania wyższej oceny niż przewidywana.
- W przypadku uwzględnienia wniosku przez nauczyciela, uczeń pisze, w terminie uzgodnionym z nauczycielem, sprawdzian obejmujący treści nauczania z całego roku szkolnego lub semestru, opracowany na ocenę wyższą o jeden stopień niż ocena

przewidywana przez nauczyciela, z którą uczeń został wcześniej zapoznany.

15. Dostosowanie wymagań:

- Nauczyciel jest obowiązany na podstawie opinii publicznej poradni psychologiczno – pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej lub na podstawie opinii niepublicznej poradni psychologiczno – pedagogicznej, w tym niepublicznej poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z przedmiotu, wynikających z realizowanego programu nauczania, do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom.
- W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb ucznia może nastąpić na podstawie tego orzeczenia.

16. Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z przedmiotu.

<i>Ocena</i>	<i>Opanowane umiejętności i aktywność, posiadana wiedza</i>
Celująca(6)	<p>Uczeń powinien: wypełnić takie wymagania jak na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykazywać szczególne zainteresowanie przedmiotem oraz literaturą popularno-naukową i specjalistyczną zgodną z omawianą na zajęciach tematyką, • uczestniczyć w konkursach i olimpiadach właściwych dla przedmiotu i uzyskiwać wyróżniające wyniki, godnie reprezentując szkołę, • podejmować się wykonania zadań (indywidualnie lub w zespole) dodatkowych, • wyrażać własne zdanie, poglądy, popierać je właściwą i logiczną argumentacją.
Bardzo dobra (5)	<p>Uczeń powinien: wypełnić takie wymagania jak na ocenę dobrą a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • posiadać wiadomości na poziomie treści dopełniających, • wykazywać zainteresowanie przedmiotem oraz literaturą popularno-naukową dotyczącą omawianych treści, • umieć samodzielnie poszukiwać informacji w różnych źródłach oraz je selekcjonować, • właściwie interpretować nowe sytuacje i zjawiska, w sposób twórczy rozwiązywać problemy, • umieć oceniać otaczającą rzeczywistość społeczno-gospodarczą zgodnie z przyjętymi kryteriami wartości, • kierować się dobrem ogółu przy podejmowaniu decyzji , negocjować stanowisko, osiągać kompromis, • kierować pracą zespołu rówieśników, • uczestniczyć w konkursach i olimpiadach właściwych dla przedmiotu i uzyskiwać wyróżniające wyniki na poziomie szkolnym.
Dobra (4)	<p>Uczeń powinien:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumieć polecenia i instrukcje, • znać omawianą na zajęciach problematykę na poziomie rozszerzonym oraz w sposób logiczny i spójny ją prezentować, • rozumieć omawiane treści i umieć wyjaśnić je innym , • uogólniać i formułować wnioski, • zajmować stanowisko w kwestiach spornych i bronić swoich poglądów na forum klasy, • aktywnie uczestniczyć w zajęciach lekcyjnych, • poprawnie i sprawnie wykonywać ćwiczenia i inne zadania, • umieć poprawnie wykorzystać zdobytą wiedzę w praktyce, • wykazywać zainteresowanie omawianą na zajęciach problematyką, • systematycznie i starannie prowadzić zeszyt przedmiotowy.

<p>Dostateczna (3)</p>	<p>Uczeń powinien:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumieć polecenia i instrukcje, • zapamiętać podstawowe wiadomości dla danego działu tematycznego i samodzielnie je prezentować, • rozumieć podstawowe omawiane zagadnienia, • dokonywać selekcji i porównania poznanych zjawisk, • samodzielnie i poprawnie wykonywać proste ćwiczenia i zadania, • umieć wykorzystać zdobytą wiedzę w praktyce, • aktywnie uczestniczyć w pracach i zadaniach zespołowych, • systematycznie prowadzić zeszyt przedmiotowy.
<p>Dopuszczająca (2)</p>	<p>Uczeń powinien:</p> <ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela zrozumieć i wykonać polecenia, • zapamiętać wiadomości konieczne do elementarnej orientacji w treściach danego działu tematycznego i z pomocą nauczyciela umieć je odtworzyć, • poprawnie, z pomocą nauczyciela rozpoznawać, nazywać i klasyfikować poznane pojęcia, zjawiska, procesy, dokumenty, postacie życia publicznego itp., • wykonywać samodzielnie lub z pomocą nauczyciela proste ćwiczenia i polecenia, • współpracować w zespole w trakcie wykonywania zadań, • prowadzić zeszyt przedmiotowy.
<p>Niedostateczna (1)</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nie opanował wiedzy i umiejętności, zawartych w podstawie programowej i programie nauczania, w sposób pozwalający na kontynuację nauki na wyższym szczeblu kształcenia, • nie opanował innych podstawowych, charakterystycznych dla przedmiotu umiejętności, • nie potrafi wykonać (rozwiązać) zadań o niewielkim, elementarnym stopniu trudności.